

Abstrakt

Tato disertační práce zkoumá analogie mezi „osobní filozofií“ Virginie Woolfové a procesuální filozofií Alfreda North Whiteheada, který sám o svém metafyzickém systému mluvil jako o „organické filozofii.“ Práce nemá za cíl dokázat přímý vliv Whiteheadova myšlení na dílo V. Woolfové, ale spíše poukázat na to, že tito současníci byli součástí stejného vědecko-spoločenského diskurzu a vymezovali se proti dlouho zakořeněným dualismům. Mezi tyto patří hlavně karteziánský dualismus těla a mysli, subjektu a objektu, živého a neživého, lidského a nelidského, a v neposlední řadě individuální a kolektivní identity. Woolfová se zajímala o filosofické poznání reality a hmotného světa a podobně jako procesuální filosofie odmítá pojem „věc“, který nově definuje spíše jako shluk neustále se proměňujících procesů. Tyto procesy jsou navíc velmi úzce spojeny se subjekty, tedy vědomými pozorovateli, ve svém okolí. Woolfová dále odmítá představu neživé hmoty a ve svém díle naznačuje, že i zdánlivé inertní molekuly hmotného světa mohou mít nějakou elementární schopnost cítit či vnímat své okolí, což platí i o Whiteheadových „aktuálních událostech/entitách.“ Druhá část této disertace se věnuje odklonu od individuální identity ve prospěch kolektivní identity a komunity v pozdní tvorbě Woolfové. Toto pojetí kolektivní identity je opět analyzováno pomocí Whiteheadovy organické filosofie, která zdůrazňuje vzájemné spojení všech entit tohoto světa a též hodnotu každé části, ať už miniaturní molekuly či makroobjektu, která ovlivňuje proces „stávání se“ výsledného celku. Jak pozdní tvorba V. Woolfové, tak Whiteheadova filosofie tedy vykazují jistý etický přesah založený na ontologickém propojení všech entit. Woolfová i Whitehead navíc ve svých dílech poukazují na potřebu vzdát se antropocentrického vidění světa, které umožňuje neetické chování k jiným než lidským individuům a životnímu prostředí.